

Deklaracija umetniških festivalov o medkulturnem dialogu

V naši čedalje bolj globalizirani in multikulturni družbi je soočanje s kulturno raznolikostjo postalo velik izziv. Zaradi migracijskih tokov in širjenja Evropske unije so narodi in kulture Evrope v stalnem stiku in prihaja do nenehnih izmenjav, tako da je življenje v multikulturni skupnosti postalo vsakdanjost za milijone ljudi.

Pomen in vloga kulture v procesu evropskega povezovanja sta vidika, ki jih ni več mogoče prezreti. V tem novem družbenem kontekstu so različni vidiki kulturne identitete posameznika in lokalnih skupnosti nenehno v procesu prenavljanja in pregledovanja. Festivali v tem procesu igrajo ključno vlogo, ker ponujajo idealno lokacijo, kjer v veselem vzdušju različni kulturni tokovi in pojavi, povezani z imigracijo in multikulturnimi skupnostmi, najdejo idealen prostor, da se svobodno in mirno izrazijo. Vedno so bili močni zagovorniki zaščite temeljne pravice do svobodnega izražanja in njihovi programi so povečevali pretok idej ter ljudi, skrbeli za bolj mirno sobivanje ter aktivno evropsko državljanstvo.

Evropski umetniški festivali so začeli bistveni proces pretoka in vidnosti različnih kulturnih tokov evropskih umetnosti ter kultur, kar predstavlja pomemben korak pri razvoju medkulturnih kompetenc. Festivali spoštujejo in promovirajo regionalno ter nacionalno raznolikost lokalnih skupnosti, kultur, vrednot in tradicij, obenem pa tudi poudarjajo skupno evropsko dediščino, ker promovirajo

kulturo medsebojne izmenjave in spoštovanja kulturne raznolikosti. Invalidom, mladini in manjšinam, ki živijo v tej bolj odprti in kompleksni družbi, je treba zagotoviti, tako kot vsem drugim ljudem, ki začasno živijo v Evropski uniji, možnost dostopa do aktivnega državljanstva.

Kulturna raznolikost, medkulturni dialog in ekonomski vpliv kulture so se zdaj prebili v vrh dnevnega reda Evropske unije. Odločitev Evropske unije, da leto 2008 razglasi za evropsko leto medkulturnega dialoga, je zadnji korak v dolgoročnem načrtu za vzpostavljanje čedalje tesnejše povezanosti med evropskimi narodi ter za ustvarjanje možnosti, da vsi državljani aktivno sodelujejo v medkulturnem dialogu, s čimer se krepi sožitje različnih kulturnih identitet ter prepričanj, poudari skupna njihova dediščina in obenem prizna ter spoštljivo obravnava razlike v izkušnjah posameznika in v lokalnih izkušnjah.

Festivali igrajo bistveno vlogo pri preoblikovanju multikulturne družbe v medkulturno družbo, kar je strateški korak v procesu povezovanja:

- Kot prvo – **festivali dosežejo zelo široko publiko.** Število ljudi, ki obiskujejo festivale, se nenehno povečuje, kar kaže na rastoče zanimanje za dogodke, ki se organizirajo v okviru festivalov. Doseganje kar največjega števila ljudi pri promoviranju medkulturnega dialoga je pomemben cilj, ker do medkulturne interakcije ne more priti, če ljudje nimajo možnosti, da pridejo v stik.
- Festivali zagotavljajo **umetnikom** iz vsega sveta priložnost, da povečajo in razvijejo svoje umetniške izkušnje, s čimer se začne proces medsebojne izmenjave umetniške odličnosti med različnimi državami. Predvsem programi za dolgoročno izmenjavo umetnikov omogočajo umetnikom, da živijo in delajo v novih kontekstih in da kombinirajo svoje izkušnje z lokalnimi, s čimer ustvarijo pozitiven ter poučen primer **povezovanja**.
- Za razliko od drugih medijev se publiko, ki se udeležuje festivalov, spodbuja k aktivnemu sodelovanju. Festivali, ki so mišljeni kot pluralni in odprti dogodki, katerih se udeleži in v katerih sodeluje kar največje število ljudi, spodbujajo koncept sodelovanja in promovirajo **občutek pripadnosti**, ker so izraz lokalne skupnosti, vendar se obenem dotikajo tudi mednarodnih in evropskih tem.
- Festivali spodbujajo **kulturni turizem**. Vsako leto se milijoni obiskovalcev odločijo za udeležbo na festivalih v različnih regijah in državah, pridejo v stik z novimi in različnimi kulturami ter se poučijo o tujih tradicijah ter zgodovini.

- Festivali so edinstveni **izrazi lokalnih skupnosti**, ker so zakoreninjeni v lokalnem okolju, vendar so pogosto tudi povezani z nacionalnim in mednarodnim kontekstom. Predstavljajo izziv za lokalne tradicije – ker priznavajo kulturno raznolikost – vendar obenem spodbujajo inovativnost in spoštujejo skupno kulturno dediščino.
- Festivali igrajo edinstveno vlogo v kontekstu **izobraževanja**, ker promovirajo kulturo miru in oblikujejo razumevanje ter spoštovanje med skupinami ljudi. Spremljevalne dejavnosti, široka uporaba novih tehnologij, sheme in dejavnosti, ki se pripravijo posebej za mlade ljudi, so še posebej uporabno orodje, da se doseže **mladino** in se z njo komunicira, posreduje vrednote, kot je spoštovanje drugih kultur, ter sproži izobraževalne procese na področju medkulturne izmenjave.
- Ulične in spremljevalne dejavnosti zagotavljajo enostaven ter odprt dostop do kulturnih dejavnosti festivalov za vse vrste občanov, pritegnejo vse vrste ljudi, s tem pa spodbujajo proces **družbene vključenosti**. Čedalje več festivalskih prireditev se odvija v družabnem vzdušju in na odprtih prizoriščih, ki so dostopna praktično vsakomur, vključno z invalidi ter etničnimi ter kulturnimi manjšinami.

Festivali in drugi podpisniki deklaracije si prizadevajo:

- Vzpostaviti učinkovit medkulturni dialog v prepričanju, da takšen dialog predstavlja bistveno orodje za miroljubno občevanje med ljudmi različnih kultur, etničnih skupin, religij, jezikov, prepričanj in družbenega porekla. Takšna interakcija potem spodbudi spoštljivo in plodno izmenjavo idej ter pomaga prepoznati meje, ki določajo posameznike in skupnosti;
- Povečati osveščenost umetnikov, menedžerjev, sodelavcev in prostovoljcev glede medkulturnega dialoga kot spoštljive in svobodne izmenjave med skupnostmi ter posamezniki, ki je namenjena promoviranju in vzdrževanju kulturne raznolikosti, ki je nujna za zaščito človekovih pravic in demokracije;
- Odpraviti posploševanje, predsodke, diskriminacijo in nevednost v zvezi z različnimi, tujimi ali manjšinskimi kulturami ter promovirati medkulturni dialog v okviru evropskega leta in tudi v prihodnosti s pomočjo mobilizacije svojih kolektivnih ustvarjalnih virov ter poudarjanja udeležbe kot vezi med ljudmi;
- Razširiti dokumente v zvezi z evropskim letom in njegove osrednje ideje med kar največ ljudi ter zagotoviti prepoznavnost logotipa, brošur in vseh sporočil ter informacij, ki se nanašajo na evropsko leto, da bi tako promovirali njegovo bistvo in smotre.

ARTS FESTIVALS'

Declaration on Intercultural Dialogue

AN INITIATIVE OF THE EUROPEAN FESTIVALS ASSOCIATION

